

Öğrenci Bilgileri

Numarası

Adı Soyadı

Fakülte

Bölüm

Oturum Bilgileri

Yerleşke

Salon

Bina

Sıra No

Sorular

SÜRE: 90 dk.

MAT-102 MATEMATİK -II DERSİ I. ARA SINAVI

BAŞARILAR

1	2	3	4	5	Toplam	GİRMEDİ

İmza:

1-

a) (8P) $\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{n \sin n}{n^2 + 1} = ?$ Her $n \in \mathbb{N}$ için. $-1 \leq \sin n \leq 1$ olduğundan

her $n \in \mathbb{N}$ için;

$$-\frac{n}{n^2+1} \leq \frac{n \sin n}{n^2+1} \leq \frac{n}{n^2+1} \quad \text{dir}$$

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \left(-\frac{n}{n^2+1} \right) = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{n}{n^2+1} = 0 \quad \text{olduğundan}$$

sıkıştırma teoreminden $\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{n \sin n}{n^2+1} = \boxed{0}$ bulunur.

b) (8P) $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{n^2-2}{3+2n^2}$ serisinin yakınsak olup olmadığını araştırınız.

$\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{n^2-2}{3+2n^2} = \frac{1}{2} \neq 0$ olduğundan
seri yakınsak değildir.

($\sum_{n=1}^{\infty} a_n$ yakınsak ise $\lim_{n \rightarrow \infty} a_n = 0$)

c) (8P) $\sum_{n=0}^{\infty} \frac{5^{n+1}}{3 \cdot 7^n}$ serisi yakınsak ise değerini bulunuz.

$$\sum_{n=0}^{\infty} \frac{5^{n+1}}{3 \cdot 7^n} = \sum_{n=0}^{\infty} \left(\frac{5}{3} \right) \cdot \left(\frac{5}{7} \right)^n \quad \left(\left| \frac{5}{7} \right| < 1 \text{ olduğundan Geometrik seri yakınsak} \right).$$

$$= \frac{5}{3} \cdot \frac{1}{1 - \frac{5}{7}}$$

$$= \frac{5}{3} \cdot \frac{1}{\frac{2}{7}} = \boxed{\frac{35}{6}}$$

2- a) (12P) $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{2^n (x-1)^n}{n!}$ serisinin yakınsaklık merkezini, yakınsaklık yarıçapını ve yakınsaklık aralığını bulunuz.

$x=1$ serinin yakınsaklık merkezidir.

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \left| \frac{\frac{2^{n+1} (x-1)^{n+1}}{(n+1)!}}{\frac{2^n (x-1)^n}{n!}} \right| = \lim_{n \rightarrow \infty} \left| \frac{2 \cdot 2 \cdot (x-1)^n \cdot (x-1) \cdot n!}{(n+1) \cdot n! \cdot 2^n (x-1)^n} \right|$$

$$= |x-1| \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{2}{n+1} = 0 \text{ olduğundan.}$$

$\mathbb{R}$ 'deki tüm x sayıları için seri "0" yakınsaktır ve yakınsaklık yarıçapı $R = \infty$ olup yakınsaklık aralığı $(-\infty, \infty)$ aralığıdır.

b) (12P) $\sum_{n=0}^{\infty} x^n$ kuvvet serisinden yararlanarak $\frac{1}{(1-x)^3}$ fonksiyonunun kuvvet serisini bulunuz.

$-1 < x < 1$ için $\frac{1}{1-x} = \sum_{n=0}^{\infty} x^n = 1 + x + x^2 + \dots$ olduğunu biliyoruz.

Bunun terim terim türevini alırsak

$-1 < x < 1$ için;

$$\frac{1}{(1-x)^2} = \sum_{n=1}^{\infty} n x^{n-1} = 1 + 2x + 3x^2 + 4x^3 + \dots \text{ bulunur.}$$

Tekrar terim terim türev alındığında

$-1 < x < 1$ için;

$$\frac{2}{(1-x)^3} = \sum_{n=2}^{\infty} n \cdot (n-1) x^{n-2} = 2 + 6x + 12x^2 + \dots$$

elde edilen eşitliğin her iki yanını 2'ye bölersek.

$-1 < x < 1$ için

$$\boxed{\frac{1}{(1-x)^3} = \sum_{n=2}^{\infty} \frac{n(n-1)}{2} x^{n-2} = 1 + 3x + 6x^2 + \dots}$$

bulunur.

3- $u = i - j + 2k$, $v = 2j - k$, $w = -i + j + ak$ vektörleri veriliyor.

a) (8P) v vektörüne ters yönde birim vektör bulunuz.

$v = 2j - k$ olduğuna göre v 'ye ters yönde olan vektörde

$$-v = -2j + k \text{ olur.}$$

$$\frac{-2j + k}{|-2j + k|} = \frac{-2j + k}{\sqrt{4+1}} = \left[\frac{-2}{\sqrt{5}}j + \frac{1}{\sqrt{5}}k \right] \text{ bu } v \text{ 'ye ters yönde bir birim vektör olur.}$$

b) (8P) u ile v arasındaki açıyı bulunuz.

$u \cdot v = |u| \cdot |v| \cdot \cos \theta$ olup (θ u ile v arasındaki açı).

$$(1 - j + 2k) \cdot (2j - k) = \sqrt{1+1+4} \cdot \sqrt{4+1} \cdot \cos \theta$$

$$\Rightarrow -2 - 2 = \sqrt{6} \cdot \sqrt{5} \cdot \cos \theta$$

$$\Rightarrow \theta = \cos^{-1} \left(-\frac{4}{\sqrt{30}} \right) \text{ olur.}$$

c) (8P) u , v ve w vektörlerinin aynı düzlemde olmaları için a ne olmalıdır?

u, v ve w aynı düzlemde olmaları için

$$u \cdot (v \times w) = \begin{vmatrix} 1 & -1 & 2 \\ 0 & 2 & -1 \\ -1 & 1 & a \end{vmatrix} = 0 \text{ olmalıdır.}$$

$$\Leftrightarrow 2a - 1 + 0 + 4 + 1 + 0 = 0$$

$$\Leftrightarrow 2a + 4 = 0 \quad \Leftrightarrow 2a = -4$$

$$\Leftrightarrow \boxed{a = -2} \text{ olmalı.}$$

4- a) (12P) $(0, 1, -1)$ noktasından geçen ve $4x - 2y + 3z = 5$ düzlemine paralel düzlemin denklemini bulunuz.

İstenen düzlem $4x - 2y + 3z = 5$ düzlemine paralel olacaktır, istenen düzlemin normal vektöründe.

$4i - 2j + 3k$ vektörüne paralel olur.

Buna göre $(0, 1, -1)$ den geçen ve $4x - 2y + 3z = 5$ düzlemine paralel düzlemin denklemini;

$$4x + 2(y-1) + 3(z+1) = 0. \text{ olup.}$$

$$\Rightarrow 4x - 2y + 3z + 2 + 3 = 0 \Rightarrow \boxed{4x - 2y + 3z = -5} \text{ olur.}$$

b) (12P) $f(x, y) = x \sin(x + y^2)$ ise

$$\frac{\partial f}{\partial x} \left(\frac{\pi}{2}, 0 \right) = ?$$

$$\frac{\partial f(x, y)}{\partial x} = \sin(x + y^2) + x \cos(x + y^2) \text{ olup.}$$

$$\frac{\partial f}{\partial x} \left(\frac{\pi}{2}, 0 \right) = \underbrace{\sin \left(\frac{\pi}{2} \right)}_1 + \frac{\pi}{2} \cdot \overbrace{\cos \left(\frac{\pi}{2} \right)}^0 = \boxed{1}$$

$$\frac{\partial^2 f}{\partial x \partial y} \left(\frac{\pi}{2}, 0 \right) = ?$$

$$\frac{\partial^2 f}{\partial x \partial y} = \frac{\partial}{\partial x} \left(\frac{\partial f}{\partial y} \right) = \frac{\partial}{\partial x} (2xy \cos(x + y^2))$$

$$= 2y \cos(x + y^2) - 2xy \sin(x + y^2)$$

$$\Rightarrow \frac{\partial^2 f}{\partial x \partial y} \left(\frac{\pi}{2}, 0 \right) = 2 \cdot 0 \cdot \cos \left(\frac{\pi}{2} \right) - 2 \cdot \frac{\pi}{2} \cdot 0 \cdot \sin \frac{\pi}{2} = \boxed{0}$$

5- a) (12P) Aşağıda verilen ifadelerin doğru ya da yanlış olup olmadığını belirleyiniz.

(i) $\lim_{n \rightarrow \infty} a_n = 0$ ise $\sum_{n=1}^{\infty} a_n$ serisi yakınsaktır. (YANLIŞ.)

(ii) $\sum_{n=1}^{\infty} |a_n|$ yakınsak ise $\sum_{n=1}^{\infty} a_n$ de yakınsaktır (DOĞRU.)

(iii) u ile v vektörleri paralel ise $u \cdot v = 0$ dir. (YANLIŞ.)

(iv) $u \times v$ vektörü hem u hem de v vektörüne diktir. (DOĞRU.)

b) (12P) Aşağıdaki boşlukları doldurunuz.

(i) $u = i - 2j + 3k$, $v = 2i - 4j + ak$ vektörlerinin paralel olması için $a = 6$ olmalıdır.

(ii) $\lim_{(x,y,z) \rightarrow (0,1,1)} \frac{3z \cos(x^2 y e^z)}{x^2 + y^2 + z^2} = \frac{3}{2}$ dir.

(iii) Kartezyen koordinatlardaki $(-1, 1, -1/2)$ noktası silindirik koordinatlarda $(\dots, \dots, \dots)$ dir.

$(\sqrt{2}, \frac{3\pi}{4}, -\frac{1}{2})$.

(iv) $\mathbb{R}^3$ de $y = x^2$ denklemiyle verilen yüzey parabolik silindir dir.
(uzantısı z-ekseni boyunca)